Luonnonvarakeskuksen asiantuntijalausunto ympäristövaliokunnalle 7.10.2021

E 106/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n uudesta vuoteen 2030 ulottuvasta metsästrategiasta

Matleena Kniivilä, tutkimuspäällikkö
Antti Mutanen, tutkija

Luke
NATURAL RESOURCES INSTITUTE FINLAND

6.10.2021

Yleistä

- Metsästrategia antaa suuntaviivat metsäsektorin tulevalle kehitykselle
- Puutteellinen tasapaino kestävyyden eri ulottuvuuksien välillä (Suomen kannalta):
    - Metsäsektorin kokonaispotentiaali ja kestävyyden taloudelliset ja sosiaaliset ulottuvuudet heikosti mukana strategian sisällössä
- Yleiset tavoitteet, maakohtaiset keinot, Euroopan erityyppisiin metsiin sopivat tavoitetasot

Luonnonläheisempi metsänhoito

- Määrittelyä suunnitellaan EU-tasolla. Voi johtaa:
  - Nykyisten luonnonhoitotoimien muutoksiin ja uusiin keinoihin
  - Uuden metsänkäsittelystrategian käyttöönottoon (sisältäen esim. avohakkuiden käyttöä rajoittavia toimia)
- Suomessa pitkä historia ja käytössä paljon erilaisia ja jatkuvasti kehittyviä luonnonhoitotoimia (Luken raportti ilmestyy lokakuussa)
- Luken kanta:
  - **Yksittäisten käsittelytapojen kategorinen kieltäminen ei ole perusteltua – sen sijaan tulisi monipuolistaa käytössä olevia metsänkäsittelymenetelmiä**

Puupohjaisten tuotteiden ilmastohyödyt

- Puupohjaisten tuotteiden ilmastohyödyt on strategiassa tunnistettu, mutta ehdotetut käytännön toimet sisältävät ainoastaan puurakentamisen vahvistamista.
- Uusiutuvien, puupohjaisten ja fossiilisia korvaavien tuotteiden innovoinnin tukeminen olisi nostettava selkeämmin esiin.
- Metsästrategiassa puupohjaisten tuotteiden substituutiovaikutusten osalta on keskitytty pääasiassa rakentamisen puutuotteiden käytön lisäyksen potentiaalisiin substituutiovaikutuksiin: esitetyt luvut eivät kerro potentiaalisista substituutiovaikutuksista *pakkaamisessa, tekstiilien valmistuksessa, kemianteollisuudessa* tai *energiasektorilla* tai puupohjaisten tuotteiden nykykäytön substituutiovaikutuksista.
- Substituutiovaikutusten suuruusluokan tunnistaminen on tärkeää arvioitaessa metsien käytön kokonaisilmastovaikutuksia nyt ja tulevaisuudessa.

Yhteenvetona Luonnonvarakeskus toteaa:

1. Luonnonvarakeskuksella ei ole huomautettavaa liittyen valtioneuvoston selvitykseen.
2. EU:n metsästrategia edistää luonnon monimuotoisuuden ylläpitämistä ja lisäämistä, mutta se ei ota huomioon täysimääräisesti metsien käytön yhteiskunnallisia hyötyjä ja jättää osittain huomiotta puupohjaisten, fossiilisia korvaavien tuotteiden mahdollisuudet.
3. EU:n metsien seurantakehitystyössä olisi Luken mielestä tärkeää tukeutua kansallisiin metsäninventointeihin (VMI) ja säilyttää edellytykset toteuttaa kansallisia inventointeja.
4. Metsästrategia linjaa metsiä koskevia tavoitteita, mutta sisältää varsin vähän konkreettisia toimia tavoitteiden saavuttamiseksi.
5. Metsiin sekä niiden käyttöön liittyviä määritelmiä ja velvoittavaa lainsäädäntöä valmistellaan nyt sekä tulevaisuudessa useissa EU:n politiikkaprosesseissa (esim. biodiversiteettistrategia, LULUCF- ja RED II -asetusten uudistaminen ja taksonomia-asetuksen tekniset kestävyyskriteerit) → **koherenssin varmistaminen ja vahvistaminen eri EU-politiikkojen välillä on erittäin tärkeää**.
    - Päätöksenteon olisi perustuttava laaja-alaisesti parhaaseen saatavilla olevaan tutkittuun tietoon ja siinä on otettava huomioon alueelliset, mm. ilmastosta johtuvat, erot.

Luke
NATURAL RESOURCES
INSTITUTE FINLAND